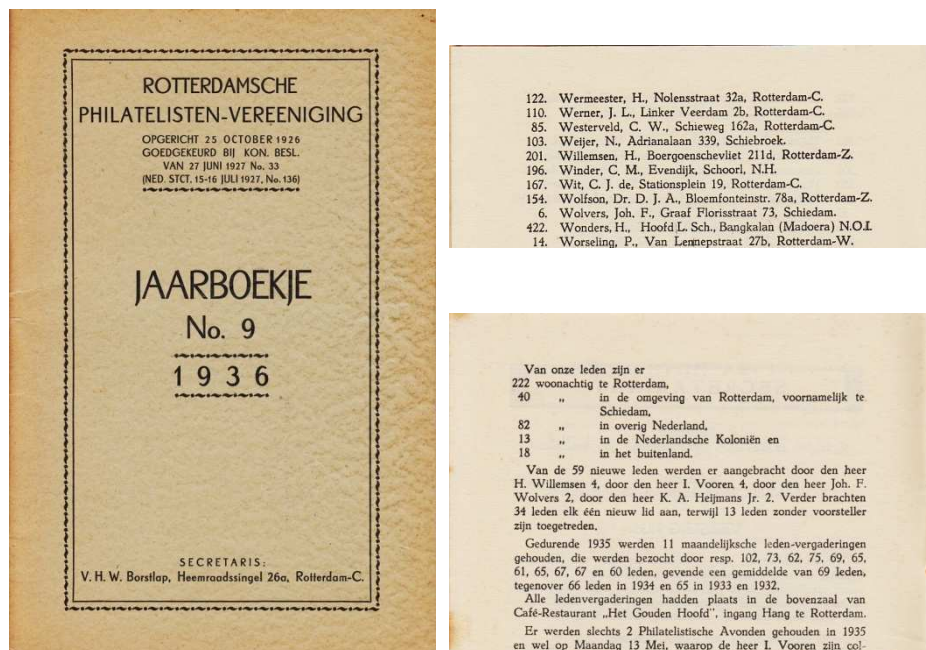

De Heer H. Willemsen, een pionier op het gebied van perfinns

(Door: Nico van der Lee; uit: Perfinpost nr. 125, mei 2018)

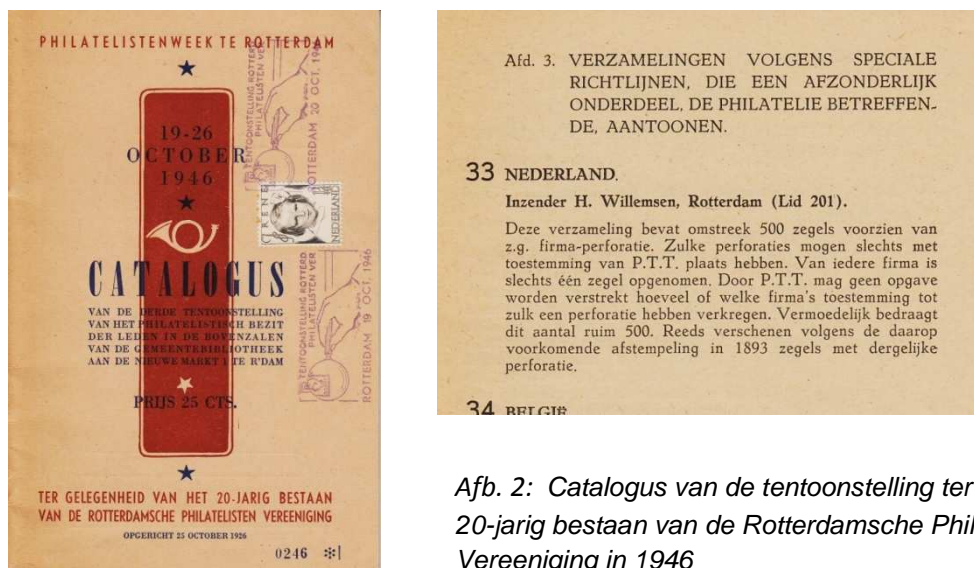
Al enige jaren bezit ik een aantal briefkaarten die door bedrijven, die perfinns gebruikte, zijn verzonden naar een zekere H. Willemsen wonend te Rotterdam. Wie is die H Willemsen??

Een lid van onze vereniging, dhr Weijer, is de huidige voorzitter van de Rotterdamse Postzegelvereniging. In de archieven van die vereniging (wat er over is na de bombardementen van 1940) vond hij enige documenten waardoor we iets meer weten van de heer Willemsen. In het jaarboekje van 1936 (afb. 1) vinden we zijn naam voor het eerst; hij blijkt een zeer actief lid te zijn want in 1935 bracht hij 4 nieuwe leden voor zijn vereniging aan.

Afb. 1: Jaarboekje 1936 van de Rotterdamsche Philatelisten Vereeniging

De tweede (en tevens laatste) keer dat we zijn naam tegen komen is in de Catalogus van de tentoonstelling ter ere van het 20-jarig bestaan van die vereniging in 1946 (afb. 2).

Afb. 2: Catalogus van de tentoonstelling ter ere van het 20-jarig bestaan van de Rotterdamsche Philatelisten Vereeniging in 1946

Uit de tekst blijkt dat hij toen al van ongeveer 500 verschillende bedrijven perfins in zijn verzameling had!

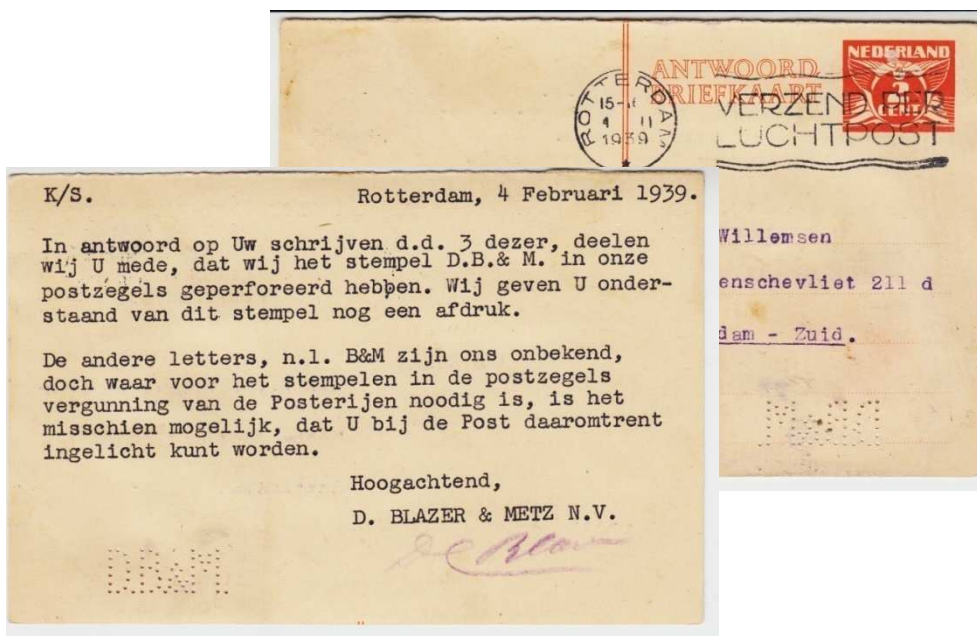
Nu gaan we weer terug naar de aanleiding namelijk die 22 briefkaarten.

Deze briefkaarten laten zien dat de heer H. Willemsen niet alleen perfins verzamelde maar ook heel actief was in het naspeuren van de gebruikers van die perfins. Elk van die briefkaarten is een antwoord op de vraag van de heer Willemsen aan een bedrijf of een bepaalde perfin afkomstig was van dat bedrijf.

Hij schreef tussen 1939 en 1956 dus minstens 22 bedrijven aan met de vraag: is deze perfin van uw bedrijf en zo ja kan u dat onderbouwen met zo'n perfin in de zegels en/of briefkaart?

En er hebben dus minstens 22 bedrijven gereageerd op deze vragen. Op één na hebben alle bedrijven bevestigd dat de genoemde perfin van hem was, sommige bedrijven bevestigen zelfs meerdere perforatoren. Bv de opvolgers van Gebroeders Polak (Rotterdam en Vlissingen) voor GPR en GPV.

Als ik naar de adressering kijk van de antwoordbriefkaarten dan denk ik zeker te weten dat hij die antwoordkaarten al geadresseerd en gefrankeerd meestuurtte om het beantwoorden zo veel mogelijk te motiveren. Bij de oudste briefkaarten gebruikte hij briefkaarten zonder bijgeplakte zegels.

Afb. 3: Een van de antwoordbriefkaarten (perfin DB&M) uit 1939

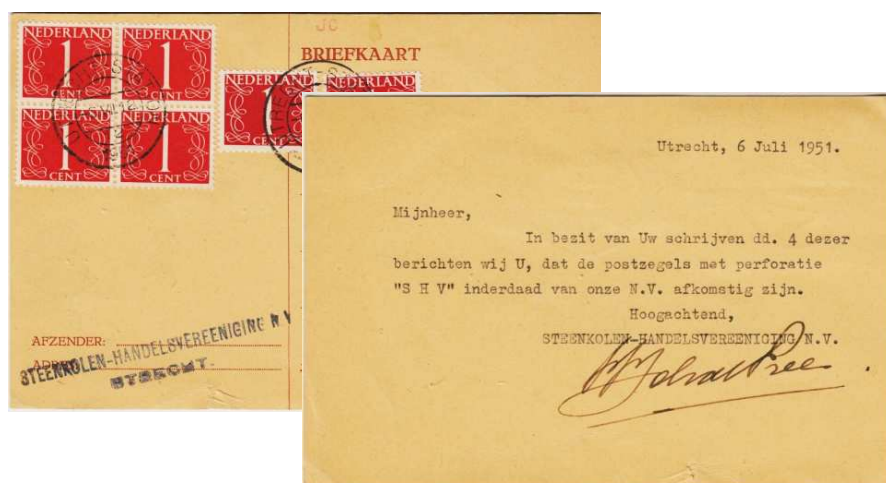
Later gebruikte hij briefkaarten die met zegels gefrankeerd werden in de hoop dat hij bij terugkomst die gefrankeerde zegels voor zijn verzameling kon gebruiken. Dit is in een aantal gevallen ook inderdaad gelukt

Zie bijvoorbeeld afbeelding 4: een briefkaart met de perfin BMW van de NV Betere Margarine Fabrieken in Nijmegen.

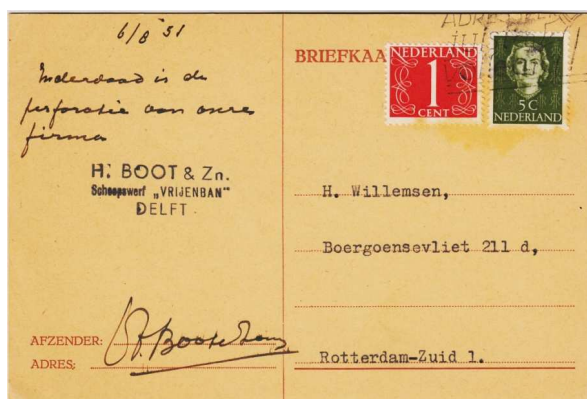
Afb. 4: Briefkaart met de perfin BMW

Onderstaande briefkaart geeft aan dat de perfin SHV inderdaad van Steenkolen-HandelsVereniging NV was ver voor dat wij daar een bewijs van hadden (als ik me goed herinner is pas rond het jaar 2000 daarvan een bewijs (lees 'brief') gevonden is. Het is echter niet duidelijk of dit antwoord slaat op SVH 1, SHV 2 of SHV 3. Alleen van SHV 3 hebben we het bewijs/brief. Zie afbeelding 5.

Afb. 5: Briefkaart van de Steenkolen-Handelsvereniging (SHV) uit 1951.

Niet elk antwoord was voorzien van een perforatie. Hieronder het antwoord van H. Boot (afb. 6) terwijl het zeker is dat op dat moment de perforator nog werkzaam was. Al was hij op dat moment mogelijk niet in gebruik.

Afb. 6: Antwoord van H. Boot (gebruiker perfin HB&Z).

In dat kader wil ik u een verhaal vertellen dat ik van een andere postzegelverzamelaar hoorde. Ik noem hem even Maarten.

Rond 1975 studeerde Maarten op de TU in Delft. Hij woonde tussen 1980 en 84 op het terrein van Scheepswerf "Vrijenban" vlakbij Delft. Die scheepswerf was vroeger echt een hele eigen gemeenschap met enkele straten met huizen en zelfs een kerkje, een eigen dorpsgemeenschap dus. Omdat het personeelsbestand zwaar teruggelopen was stonden deze huizen leeg en werden verhuurd aan studenten.

Maarten was kind aan huis bij de administratie van de werf en zo zag hij op een gegeven moment boven op een kast een perforator staan. Geen van de medewerkers wist waar die voor diende. Nadat Maarten het de zoon van de oude heer Boot (de directeur van dat moment) had uitgelegd wat die perforator was is hij die voor de correspondentie die hij **zelf** verzorgde gaan gebruiken. Dit verklaart het grote "gat" in de lijst van zegels bij deze perfin. Tot de jaren 50 komen er met zekere regelmaat perfins met HB&ZN voor in redelijk groten getale, dan komen alleen een paar veel gebruikte zegels sporadisch voor tot dat gesprek van onze Maarten met de heer Boot.

Dan komen er weer, zei het nog steeds sporadisch, allerlei toeslagzegels voor. En uiteindelijk is deze gebruiker (samen met PNEM) de laatste gebruiker van de perfin.

Af en toe kom je postfrisse Crouwel-zegels (vaak in blokjes) met de perfin HB&ZN. Die zijn in die periode geperforeerd door onze Maarten.

Afb. 7: blokje Crouwelzegels met perfin HB&Z.

Een andere opvallende briefkaart is onderstaande van A. Hobel.

Afb. 8: Briefkaart van Zaadhandel v/h A. Hobel (perfin AH 1)

In het antwoord wordt aangegeven dat de perforator van AH (1) slechts enkele jaren is gebruikt en in 1954 niet meer gebruikt wordt.

En dat klopt precies met de opgave in onze catalogus die aangeeft dat er perforaties bekend zijn van 1952 en 1952.

Datum	perfin			Volgens catalogus		
4-2-1939	DB&M	briefkaart met perfin	bevestiging		1932	1934
4-2-1939	EAKR	briefkaart met perfin	bevestiging		1921	1957
14-2-1939	GWC		bevestiging		1928	1938
6-7-1951	SHV		bevestiging	SHV 1	1911	
				SHV 2	1924	
				SHV 3	1924	1925
7-7-1951	PJ	zegels eraf en briefkaart met perfin	bevestiging		1921	1926
18-7-1951	GF 2		bevestiging		1934	1942
18-7-1951	VS 1	briefkaart en zegels perfin	bevestiging		1923	1930
9-7-1951	SZ 4		bevestiging		1913	1933
26-7-1951	HJO		bevestiging		1923	1931
27-7-1951	GPR en GPV	zegels eraf	bevestiging	GPR	1936	1940
				GPV	1909	1954
6-8-1951	HB&Zn		bevestiging		1926	1986
1-10-1951	CNT		bevestiging		1918	1923
In 1951	VDH 1	briefkaart en zegels perfin	geen tekst		1912	1926
6-7-1954	BVD	briefkaart met perfin	bevestiging		1912	1922
6-7-1954	DV&Z		bevestiging		1916	1917
6-7-1954	AH 1		bevestiging		1952	1953
19-7-1954	HM		bevestiging		1900	1913
22-7-1954	KI		bevestiging		1929	1931
26-7-1954	AC		waars. wel		1924	1928
24-10-1955	EFA		bevestiging		1925	1944
14-6-1956	GP 3		bevestiging		1921	1922

Ik ga niet alle 22 briefkaarten tonen. Hierboven ziet u een overzicht van alle briefkaarten. U ziet hierin duidelijk dat de heer Willemsen tijdens de oorlogsjaren (begrijpelijk) niet actief is geweest in het opsporen van gebruikers.

Overigens blijkt uit de adressering van de briefkaarten dat het huis van de heer Willemsen niet is getroffen door de bombardementen, het is voor en na de oorlog gelijk.

Zegel van 1956 met R&C 2 aangeboden

Enige tijd geleden kreeg ik voor de veiling onderstaande zegel aangeboden. Deze zegel is heel ver buiten de gebruikperiode van de betreffende perfin. R&C 2 werd gebruikt van 1904 t/m 1926 en deze zegel is van 1956.

Afb. 9: Zegel met perfin R&C 2

Ik wilde deze zegel niet in de veiling opnemen. De inzender was eerst 'not amused' tot ik na uitleg suggereerde dat deze zegel misschien ook wel bij onze heer Willemsen vandaan kwam.

Navraag door Dhr Weyer bij oude leden van de Rotterdamse Postzegelvereniging die net na de oorlog lid geworden waren leverde op dat zij zich wisten te herinneren dat er altijd een paar mannen bij een tafeltje in de hoek druk waren met perfins. Namen wisten ze zich niet meer te herinneren.

Nico van der Lee